

Nižší soudy žalobě nevyhověly, odvolací soud z těchto důvodů: Žalobce již dříve domáhal se žalobou výživného po případě slušného zaopatření pro čas svého života. Spor o jeho nárok byl skončen smírem, jímž se zavázali tehdejší žalovaní — jeho synové Otto a Emil — na úplné vyrovnání zažalovaného nároku zaplatiti 2.000 Kč a při tom obě strany prohlásily, že tím jsou vyrovnány veškeré vzájemné nároky jejich. Při smíru o výživném se sice zásadně připouští a mlčky předpokládá *clausula rebus sic stantibus*, ale tím není vyloučeno, aby si strany upravily poměr definitivně ujednáním, jímž je taková doložka vyloučena. To se právě v daném případě stalo.

Nejvyšší soud uložil prvému soudu nové jednání a rozhodnutí.

Důvody:

I když žalobce se za odbytné 2.000 Kč vzdal smírem ze dne 10. března 1933 proti žalovanému a Ottu N. nároku na výživné podle § 154 obč. zák., nepozbyl tím nároku proti žalovanému na nutnou výživu. Neboť nárok rodičů upadnuvších v nouzi proti dětem na nutnou výživu jest právem nezadatelným tkvícím v rodinném poměru, stejně jako obdobný nárok dětí proti rodičům (§§ 1481 a 795 obč. zák.). Bylo-li dáno odbytné, nemůže ovšem otec, pokud toto není vyčerpáno, požadovati další plnění za účelem nutné výživy. Platí tu obdobně zásady, vyslovené v plenárním usnesení sb. čís. 4213 o odbytném, jež složil nemanželský otec pro své dítě. Nižší soudy posoudily tedy věc nesprávně po stránce právní, zamítнувše žalobu, protože žalobce se výživy vzdal. Ježto následkem mylného právního názoru nezjistily, zda a pokud je odbytné vyčerpáno, zda je žalobce v nouzi (srovn. rozh. čís. 4705, 7634 sb. n. s.), která je tu předpokladem povinnosti poskytovat výživu nutnou, ani majetkové poměry žalovaného (srovn. rozh. čís. 7190 a 12092 sb. n. s.), podle nichž se řídí výše výměry výživného, nezbylo než oba rozsudky nižších soudů zrušiti.

Čís. 14825.

»Veřejnoprávními korporacemi« ve smyslu § 23 zákona ze dne 28. prosince 1932, čís. 204 Sb. z. a n. jsou i obce.

Pokud jde o úpravu platových poměrů podle tohoto zákona, nezáleží na tom, že služební poměr zaměstnancův k obci se zakládá na soukromé smlouvě.

(Rozh. ze dne 30. prosince 1935, Rv I 2419/35.)

Žalobci — lesníku — ve službách žalované obce byl žalovanou s odvoláním se na předpisy zákona čís. 204/32 a vládní nařízení čís. 252/33 sb. z. a n. snížen jeho dosavadní plat o 15%. Žalobu na zaplacení této částky první soud zamítl, odvolací soud jí vyhověl.

Nejvyšší soud obnovil rozsudek prvního soudu.

Důvody:

Jde o otázku, zda žalovaná obec byla oprávněna použití na žalobce jako svého smluvního zaměstnance ustanovení zákona ze dne 28. pro-

since 1932 čís. 204 sb. z. a n. o úsporných opatřeních personálních. Připomenouti jest, že se na souzenou věc vůbec nevztahuje vládní nařízení ze dne 22. prosince 1933 čís. 252 sb. z. a n., jež nabylo účinnosti teprve dnem 1. ledna 1934, protože se žalobce domáhá zaplacení nedoplatků služného jen za měsíce leden až červenec 1933, tedy za dobu, kdy uvedené vládní nařízení nebylo ještě ani vydáno. V § 23 odst. 1. zák. čís. 204/32 sb. z. a n. se praví, že ustanovení tohoto zákona platí obdobně pro zaměstnance veřejnoprávních korporací a ústavů uvedených v § 212 odst. 1. platového zákona čís. 103/26 sb. z. a n. Poukaz na § 212 odst. 1. platového zákona se vztahuje, jak plyne jasně ze slova »uvedených«, jen na vytčení veřejnoprávních korporací a ústavů, nikoliv na vytčení jednotlivých skupin jejich zaměstnanců, takže záleží jen na tom, zda žalovaná obec jest veřejnoprávní korporací, uvedenou v § 212 odst. 1. platového zákona a zda žalobce jest jejím zaměstnancem. V § 212 odst. 1 plat. zák. se mluví o zaměstnancích veřejnoprávních korporací a ústavů, na něž se vztahuje § 19 zákona čís. 394/22 sb. z. a n., a jest proto podle § 19 tohoto zákona posouditi, které veřejnoprávní korporace a ústavy má na mysli ustanovení § 212 odst. 1. plat. zákona. V § 19 zákona čís. 394/22 sb. z. a n. jsou mezi jiným výslovně uvedeny také obce, takže nelze pochybovati o tom, že veřejnoprávními korporacemi ve smyslu § 212 odst. 1. platového zákona a důsledně i ve smyslu § 23 zákona čís. 204/32 sb. z. a n. o úsporných opatřeních personálních jest rozuměti též obce. I z důvodové zprávy k vládnímu návrhu zákona o úsporných opatřeních personálních — tisk. posl. sněm. 2099 (str. 19) — jest zřejmé, že se veřejnoprávními korporacemi rozumějí v § 23 též obce, jež podle obecního zřízení kryjí své potřeby — obdobně jako stát — povinnými příspěvky, takže úprava platových poměrů jejich zaměstnanců má přímý nebo nepřímý vliv na zatížení obyvatelstva veřejnými břemeny, na vývoj národního hospodářství a na vývoj cenových poměrů (srovnej vysvětlivky k § 212 plat. zák. ve »Sborníku služebního a platového práva státních a jiných veřejných zaměstnanců«, I. svazek, 3. vydání, str. 341). Že žalobce jest zaměstnancem žalované obce, není sporné. Nesejde na tom, že žalobcův služební poměr k žalované obci se zakládá v souzeném případě na soukromé žalobě a že byl vytvořen zvláštními poměry při provádění pozemkové reformy, neboť zákon čís. 204/32 sb. z. a n. po té stránce nečiní rozdílů mezi zaměstnanci pragmatikálními a smluvními, a kde zákona nerozeznává, nemůže rozeznávati ani soud při jeho výkladu. Že tomu tak jest, vyplývá zřejmě i z ustanovení § 27 odst. 1. zákona čís. 204/32 sb. z. a n., podle něhož po dobu účinnosti tohoto zákona pozbývají platnosti všechna ustanovení, týkající se zaměstnanců, uvedených v §§ 21 a 23 a obsažená v předpisech, smlouvách, neb ujednáních, která odporují ustanovením tohoto zákona, po případě nejsou s nimi v souladu. Výjimky stanovil zákon jen v poslední větě prvního odstavce a v druhém odstavci § 27, a to jednak pro hromadné smlouvy dělnické, jednak pro osoby, jejichž služební poměr jest založen na individuálních smlouvách, byly-li požitky sníženy již v roce 1931 nebo 1932. Avšak o takové výjimky v souzeném případě vůbec nejde. Převzala-li žalovaná obec žalobce jako revírníka do svých služeb prohlášením ze dne 21. ledna 1932, vydaným ještě před účinností zákona čís. 204/32 sb. z. a n., a zavázala-li

se tehdy, že bude dodržovati veškeré mzdové a pracovní podmínky převzatých zaměstnanců podle směrnic pro úpravu služebních a mzdových poměrů, jež vydalo ministerstvo zemědělství, tedy tu jde právě o takové smluvní ujednání, o němž stanoví § 27 odst. 1. zák. čís. 204/32 sb. z. a n., že pozbývá platnosti po dobu účinnosti tohoto zákona, pokud s ním není v souladu. Z tohoto plyne závěr, že žalovaná obec byla zásadně oprávněna provést srážky z platu žalobce ve smyslu zákona čís. 204/32 sb. z. a n., jak učinila usnesením obecního zastupitelstva ze dne 16. ledna 1933. Úvaha odvolacího soudu o tom, že zákon neukládá obcím za povinnost, aby provedly srážky, byla zbytečná, protože pro spor jest rozhodné jen, zda žalovaná obec byla podle zákona k provedení srážek oprávněna. Pro spor jest nerozhodné, že srážky z platu žalobce neprovedly i ostatní obce, jež vyplácely žalobci příslušné částky jeho služného podle poměru svých podílů převzatého lesního revíru, neboť ve sporu jde jediné o to, zda žalobci přísluší proti žalované obci nárok na nedoplatky, jichž se na ní domáhá, a ostatních obcí se tento spor vůbec netýká. Rovněž jest pro spor bez významu, že žalobce nepodléhal nemocenskému pojištění, nýbrž pojištění podle zákona o penzijním pojištění soukromých zaměstnanců ve vyšších službách, protože z této okolnosti nelze nic vytěžit pro posouzení, zda žalovaná obec byla oprávněna ke srážkám podle zákona čís. 204/32 sb. z. a n. Pokud se týče výměry srážek, neodporoval žalobce ve sporu proti procentní sazbě žalovanou obcí použité, nýbrž uvedl jen obecně, že jeho naturální požitky byly nepřiměřeně oceněny. Žalovaná obec podala propočet, podle něhož srážky vypočetla a již v rozsudku prvního soudu bylo vyloženo a odůvodněno, že srážky byly oprávněny i co do výše a že žalobce svou námitku přemrštěnosti ocenění naturálních požitků ani neprovedl. V odvolání vytýkal sice žalobce, že první soud nevzal v úvahu důkazy o tom nabízené, ale nijak nenaznačil, které průvodní prostředky a o kterých určitých skutkových okolnostech měly býti provedeny. Ve své dovolací odpovědi se žalobce o této otázce již ani nezmiňuje. Za tohoto stavu věci nemůže dovolací soud přezkoumávat správnost výměry srážek žalovanou obcí provedených, protože žalobce neposkytl pro takové přezkoumání potřebný skutkový podklad.

Čís. 14826.

Spotřeboval-li objednatel zboží, jež shledal vadným, aniž k tomu byl nucen zvláštními okolnostmi nebo zájmem prodatelovým, nemůže již vadu zboží vytýkati a domáhati se z toho důvodu zrušení smlouvy.

(Rozh. ze dne 30. prosince 1935, Rv II 9/34.)

Proti žalobě na zaplacení tržové ceny za dodané zboží namítl žalovaný, že dodané zboží bylo částečně vadné a nevyhovovalo podmínkám objednávky, takže jest oprávněn podle § 932 obč. zák. domáhati se zrušení kupní smlouvy; jinak namítl též započtením náhradu za zmenšení kupní ceny zboží. Žalobě bylo vyhověno soudy všech tří stolic, nejvyšším soudem z těchto